

ЗЛОЧИННІСТЬ У ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ: КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Тимчук О.Л., к.ю.н., доцент

*Інститут управління і права
Запорізького національного технічного університету*

У статті дається загальна кримінологічна характеристика стану злочинності в державах Латинської Америки. На основі даних Оглядів систем функціонування кримінального правосуддя та інших джерел аналізуються детермінанти, загальний стан, структура і динаміка злочинності в регіоні, а також здійснюється порівняння рівня злочинності в Латинській Америці з основними соціально-економічними та політико-правовими показниками розвитку держав регіону.

Ключові слова: злочинність, рівень злочинності, причини злочинності, насильство, Латинська Америка.

Тимчук А.Л. ПРЕСТУПНОСТЬ В ЛАТИНСКОЙ АМЕРИКЕ: КРИМИНОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ / Институт управления и права Запорожского национального технического университета, Украина.

В статье дается общая криминологическая характеристика состояния преступности в государствах Латинской Америки. На основе данных Обзоров систем функционирования уголовного правосудия и других источников анализируются детерминанты, общее состояние, структура и динамика преступности в регионе, а также проводится сравнение уровня преступности в Латинской Америке с основными социально-экономическими и политико-правовыми показателями развития государств региона.

Ключевые слова: преступность, уровень преступности, причины преступности, насилие, Латинская Америка

Timchuk A.L. CRIME IN LATIN AMERICA: CRIMINOLOGICAL ANALYSIS / Institute of management and law for the Zaporozhya National Technical University, Ukraine.

The article gives a general criminological characteristics of the state of crime in Latin America. Based on these reviews of the functioning of criminal justice and other sources, analyzes the determinants, the overall state, structure and dynamics of crime in the region, as well as a comparison of crime rates in Latin America with major socio-economic and politico-legal development indicators of the region.

Key words: crime, crime rates, causes of crime, violence, Latin America.

Злочинність як негативне соціальне явище притаманна всім державам світу незалежно від географічного розташування, рівня соціально-економічного розвитку, політичного устрою, правової системи, цивілізаційної приналежності. Різні аспекти злочинності в різних країнах і регіонах світу вивчали такі українські вчені, як, зокрема, В. Туляков, В. Дрьомін, В. Голина, О. Фролова, О. Джуца, І. Даньшин, А. Закалюк, О. Кулик, А. Зелінський; серед російських науковців – В. Лунєєв, Я. Гілінський, А. Долгова, С. Іншаков. Водночас в українській науці відсутні дослідження, присвячені злочинності в Латинській Америці, хоча наукове значення такого аналізу для розвитку кримінології є очевидним, враховуючи схожість соціально-економічної і політичної ситуації в нашій державі та багатьох країнах цього регіону.

У цьому зв'язку завданнями статті є аналіз загального стану, рівня, структури і динаміки злочинності в Латинській Америці, виявлення її детермінант з метою встановлення відповідних закономірностей і тенденцій.

Загалом у Латинській Америці існують 33 незалежні держави, що мають значні відмінності в рівні соціально-економічного розвитку та політичній ситуації. При цьому острівні країни Карибського моря (окрім Куби та Домініканської республіки) за етнонаціональним складом, менталітетом населення та соціокультурними ознаками досить суттєво відрізняються від інших, і тому до Латинської Америки можуть бути віднесені лише суто географічно. Ці держави утворюють окремий субрегіон – Карибський басейн або Вест-Індію (за етнокультурними ознаками до Вест-Індії можна також віднести Беліз, Суринам і Гайану). Саме тому в документах ООН та інших міжнародних організацій Латинська Америка та Кариби розглядаються як різні регіони, проте, враховуючи їх географічну близькість та чимало схожих рис розвитку, доцільним видається спільний розгляд криміногенної ситуації в них. З цих міркувань для зручності в статті, якщо не зазначено інше, термін „Латинська Америка” буде включати також і Карибський басейн.

Про відмінності в рівні розвитку країн Латинської Америки свідчать їхні економічні показники. Так, найвищий ВВП на душу населення – у доларах США за паритетом купівельної

спроможності – фіксується в окремих державах Вест-Індії – на Багамських островах (26 500), Тринідаді і Тобаго (19 800), Барбадосі (18 100), а серед власне латиноамериканських країн – в Аргентині (14 500) та в Чилі (14 300). Найбідніша держава регіону – Гаїті (1 339); дуже бідна також Нікарагуа (2 627) [1]. За даними Програми розвитку ООН, найвищий рівень життя – «індекс розвитку людського потенціалу» – серед країн Латинської Америки на Барбадосі (37 місце у світі; єдина держава регіону, що потрапила до групи з дуже високим рівнем цього показника), а також у Чилі (44 місце). Найнижчий рівень життя – на Гаїті (149 місце у світі); дуже низький він також у Нікарагуа і в Гватемалі [2].

Основним показником криміногенності держави є рівень (коефіцієнт або індекс) злочинності – кількість злочинів на 100 тис. жителів. За цим показником (дані за різні роки) держави Латинської Америки можна поділити на такі групи [3; 4, 72-89]:

- 1) держави з дуже низьким рівнем злочинності (коефіцієнт від 100 до 500): Гватемала (205 у 1994 р.), Парагвай (245/259 у 2005/2006 рр.) і Гондурас (лише 193 у 1986 р.)
- 2) держави з низьким рівнем злочинності (коефіцієнт від 500 до 1 000): Колумбія (506 у 2000 р.), Еквадор (850 у 2006 р.), Перу (618 у 2004 р.), Сальвадор (749 у 2005 р.), Болівія (789 у 1994 р.)
- 3) держави із середнім рівнем злочинності (коефіцієнт від 1 000 до 4 000): Аргентина (3 128 у 2006 р.), Панама (1 391/1 237 у 2005/06 рр.), Мексика (1 460 у 2006 р.), Коста-Ріка (1 231/1 145 у 2005/06 рр.), Нікарагуа (1 906/2 177 у 2005/06 рр.), Домініканська республіка (1 281/1 500 у 2005/06 рр.), Ямайка (1 488/1 854 у період 1998-2000 рр.)
- 4) держави з рівнем злочинності, вище середнього (коефіцієнт від 4 000 до 6 000): Багамські острови (4 607 у 2005 р.; у 2003 р. – 6 100), Уругвай (5 266 у 2004 р.), Суринам (5 220 у 2004 р.), Беліз (4 020 у 2005/06 рр.), Тринідад і Тобаго (4 413 у 1986 р.)
- 5) держави з високим рівнем злочинності (коефіцієнт від 6 000 до 10 000): Сент-Вінсент і Гренадини (7 243 у 1994 р.) та Чилі (близько 8 200 у 2003/2004 рр.; у 1999 р. – 10 767).
- 6) держави з дуже високим рівнем злочинності (коефіцієнт більше 10 000). До цієї групи належить Гаяна з індексом злочинності 12 400 у 1994 р. та 14 394 у 1993 р. (новіших даних немає). Абсолютним рекордсменом за індексом злочинності в регіоні став Сент-Кітс і Невіс, де цей показник у 1985 р. склав 20 101.

Загалом з-поміж усіх регіонів планети Латинська Америка належить до одного з найбільш криміногенних за рівнем насильницьких злочинів. За деякими даними, 14% ВВП регіону втрачається саме через злочинність. У Бразилії та Колумбії насильницька злочинність є основною причиною смертності серед молоді. У таких державах Центральної Америки, як Гватемала, Гондурас і Сальвадор основним джерелом насильства є молодіжні банди – так звані мари або марабунти, які поєднують грабежі і збройні напади з торгівлею наркотиками. Характерною особливістю регіону є висока питома вага злочинів – переважно умисних вбивств, які вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї (в Колумбії і Гондурасі – 70%, у Сальвадорі – 80%).

При середньосвітовому рівні умисних вбивств 7,6 у державах Карибського басейну цей показник складає 30, у Центральній Америці – 33, у Південній Америці – 26 [5]. Загалом у регіоні простежується тенденція до зростання рівня умисних вбивств: з 12,5 у 1980 р. до 25,1 у 2006 р. Слід зазначити, що нерідко зустрічається різна інформація про індекс умисних вбивств у країнах регіону, а тому нижче будуть наведені дані Огляду ООН, а, за наявності відмінностей у цифрах, через ризик – дані англійської Вікіпедії (за 2009 або 2008 рр.) [6; 7]. У першій десятці країн світу за коефіцієнтом умисних вбивств вісім представляють Латинську Америку: Гондурас (60,9/67), Ямайка (59,5/58), Венесуела (52/49), Сальвадор (51,8/71), Гватемала (45,2/52), Тринідад і Тобаго (39,7/43), Колумбія (38,8/35) та Сент-Кітс і Невіс (35,2). Дуже високий рівень умисних вбивств демонструють також деякі інші латиноамериканські держави: Беліз – 33,4, Бразилія – 25,2, Домініканська республіка – 21,5/23,57, Гайана – 20,7, Еквадор – 18,1/19. Варто зазначити, що за стандартами ВООЗ, якщо рівень вбивств у країні перевищує 10, така ситуація оцінюється як їх „епідемія”. Рівень вбивств „епідемічного” рівня фіксується в Панамі (13,3), Нікарагуа (13), Мексиці (11,6/14), Суринамі (13,7). Дещо нижчий цей показник у таких державах регіону, як Коста-Ріка (8,3/7,68), Уругвай (5,8/4,3) і Аргентина (5,2/5,45). Таким

чином, найнебезпечнішим регіоном світу наразі є Центральна Америка, насильницька злочинність у якій за останні 5-10 років зростає величезними темпами [8].

Зустрічаються і певні парадокси. Так, у Болівії індекс умисних вбивств складає 10,6 (2007 р.), хоча ще у 2002 р. становив всього 2,82, що виглядає тим більше дивним, якщо враховувати, що це одна з найбідніших держав регіону (ВВП на д.н. 4 300 дол.), яка одночасно є одним зі світових лідерів за рівнем соціальної нерівності. Низький за мірками Латинської Америки рівень умисних вбивств фіксується в Перу (3,2 у 2006 р.; за іншими даними в цьому ж році – 4,5), що важко пояснити, враховуючи її бідність, величезну нерівність та інші соціальні «хвороби». Дуже низький індекс убивств спостерігається в деяких державах Вест-Індії: на Гренаді – 2,1, на Домініці – 3,8 (станом на 2006 р.) [9]. Суперечлива інформація щодо рівня умисних вбивств в одній з найзаможніших держав Латинської Америки – Чилі. За даними національної судової статистики, цей показник у 2009 р. склав усього 1,7 [10], що на рівні таких європейських держав, як Франція, Ірландія та Хорватія. Водночас, за даними Огляду ООН, цей показник у 2008 р. склав 8,1.

За останні 10 років спостерігається тенденція до зростання злочинності у Вест-Індії. Передусім це стосується злочинів, пов'язаних із наркотиками, а також насильницьких посягань (умисних вбивств, зґвалтувань, грабежів, нападів). Регіон стикається з наслідками глобальних економічних процесів, зокрема, падінням попиту та/або цін на традиційні експортні товари карибських держав (фрукти, кава, тютюн, цукор), а також зниженням надходжень від іноземного туризму. Усе це спричиняє падіння доходів населення та зростання безробіття, що створює сприятливе підґрунтя для зростання злочинності та діяльності організованих злочинних угруповань, які спеціалізуються на торгівлі наркотиками. У регіоні суттєво зросла кількість викрадень людей з метою одержання викупу [11]. Аналогічна ситуація в Центральній Америці, де значна частина населення оцінює злочинність як найбільш серйозну соціальну проблему. Загальна чисельність членів банд в цьому субрегіоні складає понад 70 тис. осіб. За кількістю членів банд на 100 тис. жителів лідирує Гондурас – 500 (в Белізі всього 36) [12]. Катастрофічна ситуація в деяких країнах Південної Америки. Так, у Венесуелі в період 80-90 рр. ХХ ст. через загострення соціально-економічної кризи суттєва зросла злочинність, особливо насильницька. З 1990 до 2000 рр. рівень смертності від умисних вбивств виріс майже втричі. Ще у 1986/87 рр. індекс умисних вбивств в цій державі складав всього 8, у 1994 р. – вже 22, у 2003 р. – 44, у 2008 р. – 52, у 2009 р. знизився до 49. Кількість викрадень людей у Венесуелі у період 1990-2007 рр. зросла майже вдесятеро [13]. У Бразилії, навпаки, простежується тенденція до деякого зниження рівня злочинності, включаючи вбивства, проте криміногенна ситуація все одно залишається складною [14].

Надзвичайно криміногенними в Латинській Америці є мегаполіси та інші великі міста, зокрема, у Бразилії – Сан-Паулу та Ріо-де-Жанейро, в Аргентині – Буенос-Айрес, у Колумбії – Боготі, Медельїн, Калі, на Ямайці – Кінгстоні, у Гватемалі – столиця місто Гватемала та ін. За даними ООН у 2008 р. найнебезпечнішими місцем у світі – за кількістю вбитих із застосуванням вогнепальної зброї – була визнана столиця Венесуели Каракас. У 2009 р. найнебезпечнішим містом планети визнаний Сьюдад-Хуарес (Мексика), а другим – Сан-Педро Сула (Гондурас).

В Латинській Америці доволі високий рівень зґвалтувань (15 у 2006 р.). Для порівняння: у Північній Америці – 50; на Півдні Африки – 40; у Західній Європі – 8,3, у Східній Азії – 6,3, у Південній Азії – 6,5, в арабських державах – 0,7. Найвищий рівень зґвалтувань демонструють Ямайка – 50,8 (2000 р.) та Суринам – 45,2 (2004 р.). Дуже високі показники також в Нікарагуа (28), на Барбадосі (27), у Панамі (24) і в Перу (21). Навіть у благополучних державах індекс зґвалтувань не можна назвати низьким: у Чилі – 11,4 (у 2009 р. за даними національної статистики – 17,2), у Коста-Ріці – 11, в Уругваї – 9,8. Натомість у 2000 р. в Колумбії рівень зґвалтувань склав всього 4,7, а в Гватемалі – 3,3 [15]. Слід зазначити, що загалом три з десяти зареєстрованих у світі зґвалтувань мають місце на Карибах [11].

Водночас рівень нападів у Латинській Америці (155,3) доволі помірний, особливо зважаючи на світових «лідерів» – Північну Америку (772,7) і Африку (609). Досить несподівано Латинську Америку за індексом цих злочинів випереджають навіть такі регіони, як Південна Азія (284,3) та Східна Азія (250). Натомість нижчий рівень нападів демонструють Західна (139,4) і Східна Європа (27,4) та арабські країни (27). З держав регіону найвищий рівень нападів у Чилі (576 у 2008 р.) та в Аргентині (347 у 2007 р.), а найнижчий – у Коста-Ріці (20 у 2006 р.) та в Парагваї

(36 у 2006 р.). У 2000 р. індекс нападів у Колумбії склав 63,4, з них тяжких – лише 0,2. На Ямаїці у цьому ж році цей показник склав 422 і 220 відповідно [16].

Рівень корисливих злочинів у Латинській Америці загалом невисокий. Наприклад, індекс крадіжок складає 390. Для порівняння: у Північній Америці – 3 440, в Західній Європі – 2 170, у Східній Європі – 590, в Африці – 500 і лише в Південній Азії – 210, а в арабських державах усього 20. З держав регіону найвищий рівень крадіжок в Уругваї (в середньому – 2 900/3 000 за період 2003-2007 рр.) та Суринамі (2 754/3 000 у 2003/04 рр.). Середні показники демонструють Аргентина (670,5 у 2007 р.; у 2005 р. – 784) і Чилі (638 у 2009 р.). Найнижчі показники в Еквадорі (45,2 у 2006 р.; 33,5 у 2003 р.) та в Парагваї (33,3 у 2006 р.; 22,8 у 2005 р.) [17]. Найбільше крадіжок зі зломом (з проникненням у приміщення) вчиняється в Чилі (965 у 2008 р.) та в Белізі (524 у 2006 р.; 654 у 2005 р.), а найменше – у Сальвадорі (0,1) та в Мексиці (2,3/2,6). Низький показник також у Коста-Риці (3,9 у 2004 р.). Натомість на Барбадосі у 2000 р. рівень цих злочинів склав величезну цифру – 1 177,4 [18]. За коефіцієнтом угонів автотранспортних засобів – переважно автомобілів – беззаперечними лідерами є найрозвинутіші держави цього регіону: Уругвай (141 у 2004 р.), Аргентина (135 у 2007 р.; для порівняння: у 2005 р. – 78), Коста-Ріка (127 у 2006 р.) та Чилі (127 у 2008 р.). Найнижчі показники досить несподівано фіксуються в Мексиці (1,6/1,7 у 2007/2008 рр.) [19].

У багатьох країнах Латинської Америки дуже високий за світовими мірками рівень грабежів. За цим показником лідирує Чилі (1 275; 2004 р.) [20]. Щоправда, за даними іншого джерела, у 2008 р. цей показник склав у Чилі всього 636, а лідером за грабежами є Аргентина (859 у 2007 р.; 917 у 2005 р.) [5]. Доволі високий показник також у Домініканській республіці (556 у 2006 р.). Середній рівень цих злочинів в Уругваї (265 у 2007 р. за даними національної статистики) [21]. Найменше грабежів фіксується в Парагваї (31,5 у 2006 р.) та в Панамі (38 у 2006 р.).

У багатьох державах регіону досить високим є рівень злочинів, пов'язаних із наркотиками. Абсолютним рекордсменом тут є Беліз (425 у 2006 р.; у 2005 р. – 549), за яким із суттєвим відривом йде Нікарагуа (96). Найменше таких злочинів реєструється в Сальвадорі (всього 0,1) – це один з найнижчих показників у світі. Низький індекс цих злочинів фіксується також в Парагваї (3,6/3,8) [22]. Слід підкреслити, що ключовою проблемою для регіону є невживання наркотиків населенням (хоча його масштаби за останні роки зросли), а їх контрабанда до США. Так, вартість експорту кокаїну лише з Центральної Америки до США (50 млрд. дол. у 2006 р.) перевищує ВВП Нікарагуа, Гондурасу, Сальвадору і Панами разом взятих [12]. Найбільше викрадень людей – на 100 тис. жителів – фіксується в Мексиці, Еквадорі, Бразилії, Венесуелі та Колумбії (хоча за останні 10 років у цій державі їх рівень скоротився майже в 7 разів, тому вона вже не є світовим лідером за цим показником) [23].

Прогнози криміногенної ситуації в регіоні загалом невтішні. Зокрема, експерти Національної розвідувальної ради США зазначають, що у період до 2025 р. у деяких регіонах Латинської Америки залишатиметься найвищий рівень насильства у світі, суттєво зміцнять свої позиції торгівці наркотиками, а різні злочинні картелі та вуличні банди будуть суттєво загрожувати громадській безпеці. Ці фактори разом із недоліками в правопорядку поставлять низку маленьких країн Центральної Америки та Карибів на межу банкрутства [24, 59].

Серед основних детермінант високого рівня насильницької злочинності в регіоні слід вказати такі фактори: відносно низький рівень життя більшості населення (за межею бідності в середньому знаходиться більше половини жителів, а в деяких країнах – до 2/3), величезна соціальна нерівність, тривала історія громадянських війн та збройних конфліктів, сумний досвід авторитарних режимів та військових хунт, які широко практикували позасудове насильство, існування в багатьох регіонах та містах своєрідної субкультури насильства, у якій всі конфлікти вирішуються за допомогою грубої сили і де цінність людського життя є невисокою, високий рівень безробіття (особливо прихованого і серед молоді), негативні наслідки урбанізації та скупчення величезної кількості населення у великих містах, вплив організованої злочинності, масове поширення торгівлі зброєю та наркотиками, загалом низька ефективність діяльності поліції та органів кримінальної юстиції. Звичайно, ці чинники рідко поєднуються всі разом в одній державі, але зі зростанням їх кількості та інтенсивності впливу на суспільство, зростає і злочинність (Гондурас, Гватемала, Сальвадор, Венесуела, окремі

країни Вест-Індії) і, навпаки, зі зменшенням їхньої інтенсивності, злочинність – переважно насильницька – стає більш помірною (Чилі, Уругвай, Коста-Ріка).

Аргентинський учений Б.Кліксберг, аналізуючи стан злочинності в регіоні, спростовує поширені щодо неї міфи, зокрема, те, що злочинність є „поліцейською” проблемою, яка може бути вирішена за допомогою суто каральних заходів; держави, які досягли значних успіхів у боротьбі зі злочинністю, завдячують цьому репресивній кримінально-правовій політиці; корінні причини злочинності маловідомі. Науковець наполягає на безперспективності суворой кримінально-правовій політики, яка зводиться до посилення репресії (термінів покарання та кількості ув'язнених), натомість акцентуючи увагу на необхідності покращення соціальних умов життя в регіоні, у першу чергу, подолання бідності та кричущої нерівності, а також інших проблем (освіта, безробіття тощо). Саме соціальні фактори є основними причинами злочинності в Латинській Америці [9].

Загалом регіону притаманна величезна соціальна нерівність. За основними її індикаторами – децильним коефіцієнтом та індексом Джинні. У кримінології відомо, що соціальна нерівність, особливо в поєднанні з іншими негативними явищами суспільного життя, є надзвичайно криміногенним фактором. Найвищий масштаб соціальної нерівності за цими показниками спостерігається в Болівії (168,1/60,1) та на Гаїті (71,7/59,2). На жаль, немає точних даних про сучасний стан, структуру і динаміку злочинності в цих двох державах, але з наявної інформації випливає, що відносно високим у них є переважно рівень умисних убивств, згвалтувань та злочинів, пов'язаних із наркотиками. Коефіцієнт корисливих діянь у Болівії та на Гаїті є як раз невисоким, принаймні за даними офіційної статистики. Щодо цієї ситуації, очевидно, певну антикриміногенну роль грає саме відсталість цих держав, їх немодернізований характер (як в соціально-економічному, так і в політичному сенсі), збереження елементів традиційного способу життя. Найнижча соціальна нерівність на Тринідаді і Тобаго (12,9/38,9), у Нікарагуа (15,5/43,1) та на Ямайці (17,3/45,5). Загалом соціальна нерівність є однією з найгостріших проблем для більшості держав регіону: так, у Колумбії індекс Джинні перевищує відповідний показник, наприклад, Японії або Данії більше ніж удвічі [25].

Загалом не простежується залежності між типом політичного режиму та рівнем злочинності: в абсолютній більшості держав регіону існують демократичні режими різного типу (ліберальні або обмежені), рівень злочинності в яких суттєво різняться. Виключення становлять Венесуела (в якій, за різними оцінками, існує гібридний або помірковано авторитарний режим), Гаїті (гібридний режим) та Куба (тоталітарний комуністичний режим) [26; 27]. Цікавим було б проаналізувати дані про злочинність на Кубі, проте саме через свою закритість комуністична влада цієї країни приховує інформацію про криміногенну ситуацію як від свого населення, так і від зовнішнього світу.

Підсумовуючи проведений аналіз, можна зробити деякі висновки.

На відміну від розвинутих держав, у переважній більшості країн Латинської Америки загальний рівень злочинності низький або нижче середнього. Натомість у регіоні спостерігається високий рівень насильницьких злочинів та злочинів, пов'язаних із наркотиками. Найбільш криміногенними є держави Центральної (окрім Коста-Ріки) і Південної (Колумбія, Венесуела, Бразилія) Америки та деякі країни Карибського басейну (Ямайка, Тринідад і Тобаго, Багами, Барбадос). В окремих країнах регіону ситуація з рівнем вуличного насильства, збройними нападами, згвалтуваннями, діяльністю банд є катастрофічною. Найвищий рівень умисних вбивств – у Сальвадорі та Гондурасі, найнижчий – на Гренаді, найвищий рівень згвалтувань – на Ямайці, найнижчий – в Гватемалі, найвищий рівень нападів – у Чилі, найнижчий – в Коста-Ріці, найвищий рівень крадіжок – в Уругваї, найнижчий – у Парагваї, найвищий рівень крадіжок із житла – у Чилі, найнижчий – у Сальвадорі, найвищий рівень угонів транспортних засобів – в Уругваї та в Аргентині, найнижчий – у Мексиці, найвищий рівень грабежів – у Чилі та Аргентині, найнижчий – у Парагваї, найвищий рівень наркотичних злочинів – у Белізі, найнижчий – у Сальвадорі.

У багатьох державах регіону за останні 10-20 років простежується негативна тенденція до зростання рівня злочинності (особливо – насильницької та торгівлі наркотиками), хоча загалом індекс нападів та корисливих злочинів у Латинській Америці є доволі помірним. Найбільше погіршення ситуації за останні 5-10 років має місце в Центральній Америці, Вест-Індії та у

Венесуелі). З тридцяти держав з найвищим рівнем умисних вбивств 17 представляють Латинську Америку та Вест-Індію.

Структура злочинності в найрозвинутіших і найбільш модернізованих державах регіону – Чилі, Уругвай, Коста-Рика, частково Аргентина – наближається до відповідних показників країн Європи (переважання корисливих діянь при помірному рівні насильства), і, навпаки, низька загальна та корислива злочинність у Сальвадорі, Гондурасі, Гватемалі та Венесуелі різко контрастує з надзвичайно високим рівнем насильницьких злочинів у цих державах.

Детермінанти злочинності в Латинській Америці являють собою комплекс взаємопов'язаних факторів різного змісту: соціально-економічних (низький рівень життя, величезна соціальна нерівність, високе безробіття, негативні наслідки урбанізації), політико-правових (поширення аномії, недовіра населення до влади, низька ефективність роботи поліції та органів юстиції, висока корупція) та соціокультурних (низький рівень освіти нижчих верств населення, поширення субкультури насильства). У багатьох державах регіону спостерігається майже тотальна недовіра населення до поліції в поєднанні з неефективністю системи кримінальної юстиції.

ЛІТЕРАТУРА

1. World Economic Outlook Database-April 2010 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2010/01/weodata/weorept.aspx?pr.x=24&pr.y=7&sy=2009&ey=2009&scsm=1&ssd=1&sort=country&dsgrp=0&a>
2. Human Development Report 2009 – HDI rankings/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://hdr.undp.org/en/statistics/>
3. Values and rates per 100,000 total population for all CTS variables, reproduced as received, by country/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/Tenth-CTS-full.html>
4. Лунеев В.В. Эпоха глобализации и преступность / В.В. Лунеев. – М.: Норма, 2007. – 272 с.
5. International statistics on crime and criminal justice/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/International_Statistics_on_Crime_and_Justice.pdf
6. Homicide Statistics, Criminal Justice Sources – Latest available year (2003-2008) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/Criminal_justice_latest_year_by_country.20100201.xls
7. List of countries by intentional homicide rate/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_intentional_homicide_rate
8. Central America most crime-ridden region in world, UN report finds/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=32651&Cr=crime&Cr1>
9. Bernardo Kliksberg Mythes et réalités sur la criminalité en Amérique Latine/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.programaeurosocial.eu/datos/documentos/publicaciones/1193219992.pdf>
10. Tasa (с/100 mil habs) de denuncias por delitos de mayor connotación social/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.seguridadciudadana.gob.cl/files/tasas_anual_2001_2010w.xls
11. Crime, Violence, and Development: Trends, Costs, and Policy Options in the Caribbean/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://siteresources.worldbank.org/INTHAITI/Resources/Crimeandviolenceinthecaribbeanfullreport.pdf>
12. Crime and development in Central America/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.unodc.org/pdf/Central_America_Study.pdf

13. Seguridad Pública y Privada: Venezuela y Bolivia/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.oas.org/dsp/documentos/Publicaciones/SegPublica_Venezuela_y_Bolivia.pdf
14. Crime_in_Brazil/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://en.wikipedia.org/wiki/Crime_in_Brazil
15. Rape at the national level, number of police-recorded offences/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/Sexual_violence_sv_against_children_and_rape.xls
16. Assault at the national level, number of police-recorded offences/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/Assault.xls>
17. Theft at the national level, number of police-recorded offences/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/Theft.xls>
18. Burglary breaking and entering at the national level, number of police-recorded offences/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/Burglary_and_domestic_burglary.xls
19. Motor Vehicle Theft at the national level, number of police-recorded offences/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/Burglary_and_domestic_burglary.xls
20. Robbery at the national level, number of police-recorded offences/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/Robbery2.xls>
21. Justicia y seguridad ciudadana (Uruguay en cifras 2009) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.ine.gub.uy/biblioteca/uruguayencifras2009/05%20Justicia%20y%20seguridadciudadana.pdf>
22. Total Drug-Related Crimes at the national level, number of police-recorded offences / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Crime-statistics/Drug_related_crimes.xls
23. Kidnapping Statistics - Mexico, Brazil, Ecuador & Venezuela More Prone than Colombia/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://bigtravelweb.com/travel/2008/10/27/kidnapping-statistics-mexico-brazil-ecuador-venezuela-more-prone-than-colombia>
24. Глобальні зміни світу – 2025. Доповідь Національної розвідувальної ради США. – Переклад з англійської. – Львів: Літопис, 2010. – 188 с.
25. List_of_countries_by_income_equality/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_income_equality
26. The Economist Intelligence Unit's Index of Democracy 2008/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://a330.g.akamai.net/7/330/25828/20081021185552/graphics.eiu.com/PDF/Democracy%20Index%202008.pdf>
27. Freedom in the World 2010: Table of Independent Countries/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://www.freedomhouse.org/uploads/fiw10/FIW_2010_Tables_and_Graphs.pdf